

TRẦN THỊ BÔNG GIẤY

NỬA HỒN
THƯƠNG ĐAU

(Nhật Ký)

□

GIAI ĐOẠN VI.
(9. 1976 – 2. 1978)

□

VĂN UYÊN 2016.

NỬA HỒN THƯƠNG ĐAU
(Tự Truyện)

Bản Dành Riêng Cho Trần Thị Bông Giấy

Bìa: Chân dung TTBG. (Ảnh MPK, hè 2003, Dalat).

VĂN UYÊN EDITION, JULY 2016

First published in hardcover in July 2016 by
VĂN-UYÊN PUBLISHING COMPANY
849 N. Second St.
San Jose, CA 95112

Copyright © by VĂN-UYÊN, USA
Text copyright © by TRẦN THỊ BÔNG GIẤY

All Right Reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any mean, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any informa- tion or storage retrieval system now known or to be invented, without permission in writing from the publisher, except by a reviewer who wishes to quote brief passages in connection with a review written for inclusion in a magazine, newspaper or broadcast.

Printed in the United States of America by
VĂN UYÊN PUBLISHING COMPANY.

Thư Từ Liên Lạc:

Trần Thị Bông Giấy

Nhà Xuất Bản Văn Uyên

849 N. 2nd St.

San Jose, CA 95112, USA

Điện Thoại: (408) 288-8869

E-mail: ttbg@sbcglobal.net

www.tranthibonggiay.net

" Trọn đời tôi có một chữ luôn luôn
hành hạ đập quất tôi.
Đó là chữ **ĐI LÊN!**"
(Kazantzakis).

□

1.

Sài Gòn, cuối tháng 10/1976

Tháng 11/1976, khởi sự làm việc trong đoàn Cải Lương Sài Gòn I, nhạc sĩ ban Tân Nhạc. Một cuộc đời mới bắt đầu với những chuyến lưu diễn dài và cả một môi trường sống xa lạ, kỳ quặc.

□

2.

Lưu diễn tỉnh Bến Tre.¹

*/ **Con sông Tiền** chảy đến vùng Cái Bè, Vĩnh Long thì mở ra 3 chi lớn: **Sông Mỹ Tho** với hai cửa Tiểu và Đại; **sông Hàm Luông**; **sông Cổ Chiên** với hai cửa Cổ Chiên và Cung Hầu. Ngoài 3 chi trên còn có **sông Ba Lai** nằm giữa sông Mỹ Tho và sông Hàm Luông.

*/ **Bốn con sông** tạo thành 3 dải cù lao: **Cù lao Bảo**; **cù lao Minh**; và **cù lao An Hóa** (Bình Đại).

*/ **Ba dải cù lao** ấy hợp thành **tỉnh Bến Tre**; bắc cách tỉnh Tiền Giang bằng sông Mỹ Tho; nam cách tỉnh Cửu Long bằng sông Cổ Chiên; đông là biển Nam Hải. Tất cả thành một hình ba góc rất đẹp, đây là bờ biển Đông dài 46 km, chỏm là vùng Chợ Lách. Bề cao của hình tam giác là 80km. + **Cù lao Bảo** gồm các huyện Châu Thành, Giồng Trôm, Ba Tri và thị xã Bến Tre. **Cù lao An Hóa** là huyện Bình Đại. Phía biển của cù lao Bảo và cù lao An Hóa có Cồn Hố, sắp dính vào đất liền.

---

¹ Từ đây, những đoạn viết về *Địa lý và Lịch sử* các Tỉnh tôi từng đi qua được trích một ít từ cuốn "*Đất Nước Ta*" của Hoàng Đạo Thúy, Huỳnh Lứa và Nguyễn Phước Hoàng (NXB Khoa Học Xã Hội Hà Nội, 1989); cuốn "*Du Lịch Ba Miền*" của Bửu Ngôn (NXB Thanh Niên 2011); cuốn "*Lịch Sử VN*" của Phạm Văn Sơn (1960).

*/ Ngoài ra là từ các cuốn sổ tay ghi chép riêng của TTBG trong những tháng ngày lưu diễn trước kia.

Cù lao Minh có các huyện Chợ Lách, Mỏ Cày và Thạnh Phú. Ngoài biển cũng có Cồn.

*/ **Nằm ở vùng hạ lưu** sông Cửu Long, tỉnh Bến Tre đất không cao nhưng lại rất tốt; tuy nhiên ở nơi gần biển, có chỗ chỉ là cát và đất mặn.

+ **Trong tỉnh** có những rừng sác. + **Các con sông** rộng từ 2 đến 4km, nước chảy rào rạt; nhưng đến lúc thủy triều dâng thì lại dồn nước sông tràn vào các mương. + **Thủy triều ở đây** mỗi ngày lên-xuống hai lần, cao đến 1m². Có khi con nước trước chưa rút, con nước sau đã lên, gọi là "nước lừng". + **Tháng 9 tháng 10** có thủy triều to, nước mặn tràn vào thị xã Bến Tre. Tháng 7 có hạn "Bà Chằng". Tháng 11 có lụt và gió chướng.

+ **Vùng đông của Thạnh Phú** hãy còn rừng tràm, rừng bần, dừa nước khá lớn. + **Bờ biển dốc thoải**, thềm lục địa rộng, đi xa bờ đến 400k cũng không sâu tới 50m.

*/ **Sau 30/4/1975**, (CSVN), tỉnh Bến Tre (là tỉnh Kiến Hòa cũ) có một thị xã tỉnh lỵ (*Bến Tre*) và 7 huyện (*Mỏ Cày, Thạnh Phú, Chợ Lách, Giồng Trôm, Ba Tri, Châu Thành, Bình Đại*).

*/ Thời **vua Tự Đức**, nơi đây là *Phủ* Hoàng Trị gồm các huyện Bảo Hựu, Bảo An, Tân Minh, Duy Minh thuộc tỉnh Vĩnh Long.

*/ Sau khi **thực dân Pháp** đánh chiếm được 6 tỉnh Nam Kỳ thì chia Miền Nam ra thành nhiều tỉnh để đặt nền cai trị.

*/ **Năm Tân Mão** (1891) (*thời thực dân cai trị*), Bến Tre trở thành *Tỉnh* Bến Tre, gồm 4 quận: Sóc Sỏi, Ba Tri, Mỏ Cày, Thạnh Phú, thêm với 20 tổng và 99 làng trên cù lao Bảo và cù lao Minh.

*/ Trong **kháng chiến chống Pháp**, Bến Tre có thêm cù lao *An Hóa* thuộc tỉnh Mỹ Tho và 6 xã của huyện *Chợ Lách* thuộc tỉnh Vĩnh Long sát nhập vào, vì vậy có thêm huyện An Hóa và Chợ Lách.

*/ Từ **năm 1956**, chính quyền Ngô Đình Diệm (VNCH) đổi tên tỉnh Bến Tre thành *tỉnh Kiến Hòa*.

*

* *

Lưu diễn thị xã Bến Tre (tỉnh Bến Tre), thứ Hai ngày 1/11/1976.

Chuyến lưu diễn "làm quen" đầu tiên với đoàn Sài Gòn I trải dài trong khắp các huyện lỵ nhỏ của tỉnh Bến Tre.

Một tuần lễ ở Bến Tre, ngủ khách sạn, ăn cơm đoàn, sinh hoạt chung với những con người xa lạ, tôi thấy mình như một kẻ ở một

hành tinh nào xa lắc lạc loài rơi xuống. Vì vậy mà bây giờ cũng như bao giờ, tôi chỉ lặng lẽ lấy mình trong cái góc nhỏ cô đơn dù là khi ở khách sạn với Tổ Tân Nhạc hay trong lúc làm việc chung với ban nhạc ở đoàn. Nhiều con mắt nhìn về tôi, về tò mò pha cùng thương hại. Phần tôi cũng chẳng hề có ý nghĩ muốn kết thân cùng kẻ khác. Dù vậy không thể phủ nhận rằng đã có hai khuôn mặt "đặc biệt" vẫn nở cùng tôi cái cười mỗi khi đối diện: anh Thanh chơi *guitare* trong cùng tổ, và Yên Trang, soạn giả riêng của đoàn.

Rồi cũng quen! Những ngày đầu tiên làm việc với ban nhạc anh Hoàng Cầm ở *dancing* Nautique (Nha Trang) tôi cũng là như thế. Nhận biết một điều: *Hoàn cảnh* không chi phối được tôi nhiều cho bằng *nỗi cô đơn xa lạ* bám dính vào tâm hồn đã 26 năm qua.

□